

Hanna Nohynekkin jakso

Hanna Nohynek: [00:00:00] Nykyinen mies sanoo, että hän heittää tuon tiekkarin jokeen, että et siihen tartu. Siis kyllä sitä yrittää itselleen sanoa, että elämässä pitäisi olla balanssi, mutta kun se työ on niin mielenkiintoista. Ja kun sitä pään ajatusta ei pysty pysäyttämään, kun se miettii niitä juttuja. Palo eteenpäin ja palo ratkaista asioita on niin syvässä minussa, että se vaatii todella mietintää, että miten saisi sen elämän semmoiseen balanssiin, että se näyttäisi vähän terveemmältä ulospäin.

Kaisa Viljanen: Näin sanoo Hanna Nohynek, joka on Terveyden ja hyvinvoinnin laitoksen THL:n ylilääkäri ja yksi Suomen johtavista rokoteasiantuntijoista. Hän on tehnyt töitä rokotetutkimuksen parissa muun muassa Filippiineillä. Suomalaisille Hannan kasvot tulivat tutuiksi koronakriisin aikana. Tässä podcast-jaksossa [00:01:00] kuulemme Hannan ajatuksia urastaan, tasa-arvosta ja siitä, miten voisi olla armollisempi itseään kohtaan.

Kaisa Viljanen: Tämä on Naisten Pankin podcast, jossa kiinnostavat naiset kertovat työstään, valinnoistaan ja esikuvistaan. Naisten Pankki on suomalainen verkosto, joka tarjoaa kehittyvien maiden naisille ammatillista koulutusta ja tukea yrittäjyyteen. Suomessa toiminta nojaa pitkälti vapaaehtoiseihin. Myös tätä podcastia tekevät vapaaehtoiset. Minä olen Kaisa Viljanen. Tervetuloa mukaan!

Kaisa Viljanen: Kiitos kun saimme sinut vieraaksi, Hanna Nohynek. Sinulla oli jo varhain kokemus siitä, että maailma ei ole kaikille ihan tasa-arvoinen paikka. Mistä tällainen kokemus oikein tuli?

Hanna Nohynek: Varmaan omalta isoäidiltä, joka olisi halunnut käydä kouluja, mutta joutui 14-vuotiaana lähtemään töihin, koska perheellä ei ollut tarpeeksi rahaa. Ja hän teki sitten elämäntyönsä [00:02:00] Yhtyneissä Kuvalehdissä ja siellä sai ostaa kirjoja puoleen hintaan, ja hän sitten osti meille syntymäpäivälahjaksi, joululahjaksi, nimipäivälahjaksi. Aina me saatiin kirjoja, ja hänen mielestään oli tosi tärkeää, että luetaan ja osataan asioita.

Kaisa Viljanen: Valitsit kuitenkin ihan toisenlaisen uran ja olet tehnyt tosi pitkään töitä rokotetutkimuksen parissa. Varmaan koronan myötä melkein kaikki suomalaiset tunnistavat sinut siitä, että olit silloin pahimman koronakriisin aikana usein mediassa ja tiedotustilaisuuksissa kertomassa siitä, miten suomalaisten rokotustilanteessa menee. Jos palataan vähän sinne varhaisempiin vuosiin ja mietit elämäsi ja urasi alkua, niin kuka oli sinulle

ratkaiseva roolimalli? Keneltä olet saanut parhaat opit tasa-arvoisen maailman tavoittelemiseen?

Hanna Nohynek: [00:03:00] Varmaan omassa perheessä isän ja äidin roolit oli tosi tiukat eli äiti oli myös äiti mun isälle ikään kuin, huolehti kaikki asiat, ja isä oli aika määräävä auktoriteetti. Minä päätin, että en halua tuommoista elämää, haluan olla niin kuin kova jätkä, että haluan tehdä asioita, jotka minun mielestäni ovat tärkeitä, että mikään mies ei minua pidättele. Luulen että se lähti vähän sellaisesta isän vastustamisesta tai siitä kotitilanteen vastustamisesta.

Kaisa Viljanen: Sinusta tuli sitten myös sukusi ensimmäinen nimenomaan akateemisen koulutuksen saanut. Mikä sinut ohjasi juuri sinne, akateemiseen maailmaan?

Hanna Nohynek: Niin kuin sanoin, isoäiti piti hyvin tärkeänä, että käydään kouluja ja luetaan ja osataan asioita. Ja toki kahden opettajan lapsena koulunkäynti oli tärkeää, että käydään [00:04:00] oppikoulu ja sitten mennään lukioon ja lukion jälkeen yliopistoon. Mutta ehkä heillä ei ollut niin selkeänä se, mitä siellä yliopistossa sitten tehtäisiin. Itselleni se sitten valkeni, kun maailman asioista alkoi ottaa selvää, niin halusin lastenlääkäriksi. Sitten siinä lukion jälkipuoliskolla se tuntui tärkeältä, että haluan tehdä töitä maailman lasten hyväksi, ja lääkäriys tarjoaa siihen aika hyvät eväät.

Kaisa Viljanen: Sinusta Hanna ei sitten kuitenkaan ei tullut ihan tavanomainen lääkäri, vaan suuntauduit enemmänkin nimenomaan tutkimukseen. Miten se meni?

Hanna Nohynek: Olin keräämässä semmoista tietotaitoa, mitä pus-kassa tarvittaisiin. Ajatus oli lähteä johonkin köyhään maahan tekemään ihan kenttätyötä, ja olin keräämässä lastentautien ja naistentautien ja synnytysopin ja [00:05:00] kirurgian tietotaitoa ja kliinistä mikrobiologiaa. Ja mä olin päivystämässä Jorvissa lastentaudeilla, yön yli päivystys, ja yhdentoista aikaan illalla mulle soitti kurssikaveri, että Ruudun Petri tarvitsisi omaan tutkimusprojektiinsa lääkäriä tutkimustehtäviin, kiinnostaisiko sinua? Ja ihmisenä, joka innostuu helposti, soitin sitten seuraavana aamuna, kun pääsin sieltä sairaalasta, että minkälainen projekti olisi kyseessä. Ja sillä tiellä olen. En ollut mitenkään suunnitellut tällaista tutkijan uraa, mutta koska se tutkimus kohdistuu lapsiin, lasten keuhkokuumeeseen, kehitettiin menetelmiä, miten keuhkokuumeen aiheuttajat saadaan selville, niin se yksi tehtävä on vienyt toiseen, on vienyt kolmanteen, neljänteen, eteenpäin. Siitä tuli tällainen suunnittelematon urapolku, joka on sitten johtanut, missä nyt olen tällä hetkellä.

Kaisa Viljanen: Olet myös Suomen ensimmäisen naisakateemikon, Pirjo Mäkelän, [00:06:00] oppilapsi, jos näin voi sanoa. Hän teki mittavan työn nimenomaan kehittyvissä maissa tehtävän rokotetutkimuksen parissa. Minkälainen esikuva Pirjo Mäkelä oli sinulle ja mitä häneltä sait urallesi?

Hanna Nohynek: Hyvin tärkeä esikuva oikeastaan jo silloin opiskeluaikana. Pirjohan oli mukana perustamassa Lääkärin sosiaalista vastuuta ja itse olin myös perustajajäsen siellä mukana, jolloin niin kuin se, mistä Pirjo oli kiinnostunut, oli myöskin se minun paloni eteenpäin. Ja sitten, kun tämä Petri Ruudun projekti tuli ja kävi ilmi, että siinä myöskin Pirjo Mäkelä on mukana, niin tuntui siltä, että nyt olen ihan niin kuin siinä omassa kodissani, että miten haluan kasvaa ja kehittyä. Pirjo ei suoraan ohjannut väitöskirjaani, mutta oli siinä tutkimusjoukossa viisaana, kliinisenä mikrobiologina ja rokoteihmisenä. Niinpä [00:07:00] sitten yksi projekti, Petri Ruudun projekti johti seuraavaan isompaan projektiin, joka oli sitten Pirjo Mäkelän johdolla iso rokoteprojekti. Siinä sain sitten, jouduin oikeastaan astumaan ehkä liiankin isoihin saappaisiin, koska Pirjo itse sairastui eikä hän pystynyt viemään sitä projektia ihan sellaisenaan loppuun asti, vaan minä jouduin sitten johtotehtäviin. Toki Pirjo siinä tuki, mutta ehkä juuri sillä tavalla, että Pirjo oli hyvin peloton ihminen, joka oli sitä mieltä, että kyllä me tämä osataan tehdä. Hän asetti niitä haasteita ja oli esimerkkinä siitä, että jos vaan on tarmoa ja energiaa ja hyvää onnea, niin pääsee eteenpäin ja sillä tavalla. Sitten mentiin eteenpäin ja Pirjon suojeluksessa siihen asti, kunnes aika hänestä sitten jätti. Ja sitten tietysti oli aika kokeilla omiakin siipiä.

Kaisa Viljanen: Mikä merkitys sillä [00:08:00] oli sinulle henkisesti, että hän oli nimenomaan nainen, kun olit itse vielä urasi alkuvaiheessa? Vai oliko sillä mitään merkitystä?

Hanna Nohynek: Sillä oli tosi suuri merkitys sen vuoksi, että kun minut rekrytoitiin Ruudun Petrin projektiin, en tiennyt olevani raskaana. Ja se oli projekti, jossa ei ollut varaa pitää äitiyslomaa, siinä oli tiukat aikataulut. Pirjon kanssa sovittiin, Petrin kanssa, että lapsi kulkee siinä rinnalla. Lapsi tuli, isä toi hänet Kansanterveyslaitokselle imetettäväksi keskellä päivää, ja isä sai siinä samalla myös ruokaa ja minä tein töitä labrassa. Ja niin ne asiat hoituivat. Pirjon mielestä asiat on semmoisia, että ne ratkaistaan ja tämä oli yksi ratkaisu. Että ei se äitiys ollut mitenkään este sille tutkimustyölle. Ehkä jälkeinpäin on sitten vähän kaduttanut, ettei tullut vietettyä äitiyslomaa kuin sen se muutaman viikon siinä. Mutta se nyt vaan meidän perheessä tällä tavalla meni, [00:09:00] ja Pirjo ja se tutkimusryhmä tukivat meitä sitten.

Kaisa Viljanen: THL:n ylilääkäri Hanna Nohynek, toimit tällä hetkellä myös Maailman terveysjärjestön WHO:n strategisen rokotusasiantuntijaryhmän puheenjohtajana. Minkälaista työtä tämä on?

Hanna Nohynek: No se on siis pro bono -työtä. Siitä ei makseta palkkaa. En ole WHO:n palkkalistoilla, vaan toimin asiantuntijana. Suunnittelen niitä suosituksia, joita täytyy työstää näyttöpohjaisesti maailman tarpeita ja varsinkin kehittyvien maiden tarpeita varten. WHO:lla on oma sihteeristö, joka sitten tekee sen näyttöpohjaisen työn, jotta me sitten työryhmänä tapaamme kaksi kertaa vuodessa noin viikon ajan ja käydään sitten näitä [00:10:00] suosituksia läpi. Mitä muuta siihen sitten liittyy, niin on tiettyjä PR-tehtäviä. On hyvä puheenjohtajan tunti ja myös nämä alueelliset rokotussuositusryhmät. Kaikilla WHO-alueilla on omat ryhmänsä. Ja sitten ylläpitää myös suhteita eri maiden kansallisiin rokotusasiantuntijaryhmiin. Minähän olen Suomessa THL:n rokotusasiantuntijaryhmän sihteeri ja tehnyt sitä muutaman vuosikymmenen. Se on minulle tuttua työtä, mutta nyt sitten joudun tai saan tehdä töitä myös muiden maiden vastaavien asiantuntijaryhmien kanssa. Että se on hyvin moninainen ja siihen tietysti voi tuoda oman kortensa kekoon ja kehittää myös sitä työtä. Yritän nyt sitten kuulla eri maiden tarpeita ja tuoda sen sitten WHO:lle tietoon, avittaa.

Kaisa Viljanen: Eli nyt työskentelet [00:11:00] aikamoisella aitiopaikalla kansainvälisesti arvostettuna asiantuntijana. Mutta onko sinulla kokemusta siitä, että olisit jäänyt sukupuolesi takia joskus aiemmin työelämässä päätöksenteon tai muun toiminnan ulkopuolelle?

Hanna Nohynek: Ei minulla kyllä sellaista kokemusta ole ollut. Että enemmän se on ollut sitä, että on tytöteltty tai on yritetty vähän niin kuin vyön alle, että on koeteltu tavallaan, että mikäs toi on on naisiaan, että minkälainen vastus siitä tulee. Muistan esimerkiksi komission ihmisten kanssa keskustellessa, kun yritettiin puolustaa Euroopan kenttäepidemiologista ohjelmaa, niin siinä kohtaa komission virkamies toimi minusta aika tökerösti ja yritti tavallaan niin kuin koetella, että mikäs toi on miehiään, naisiaan. Se oli tietysti tiukka tilanne, me oltiin neuvottelemassa [00:12:00] rahajatkoista ja he olivat sitä mieltä, että ohjelma on liian kallis ja me oltiin sitä mieltä, että ei se ole kallis, mutta että ennen kuin se kantaa hedelmää, menee vuosia. Ja siinä sitten katsottiin, että kenen neuvottelusuhhteissa, kuka painaa päälle. Ehkä tämä oli osa sitä. Mutta tuntuu että nyt vanhempana enää tällaisia tilanteita ei ole, tämä oli 90-luvulla ja silloin oli paljon nuorempi ja nätimpi ja ehkä siinä oli semmoisiakin virityksiä sitten, että kyseenalaistettiin sen vuoksi, ei ehkä niinkään naiseuden vuoksi.

Kaisa Viljanen: Mutta miltä se tuntui silloin? Miten se vaikutti sinuun? Saitko siitä niin kuin lisäbuustia?

Hanna Nohynek: Nimenomaa lisäbuustia. Minut on kasvatettu sillä tavalla, että kaikki mikä ei tapa, niin vahvistaa ja siitä vaan saa enemmän tsemppifiilistä ja semmoista, että näytän tuolle. Kuten itse asiassa näytin tällekin herralle, että sitten kun meillä oli illalla juhlat ja tanssit, niin hain sen tanssiin ja tanssin sen läkähdyksiin siellä tanssilattialla.

Kaisa Viljanen: Mahtava [00:13:00] strategia. Sä olet tehnyt tosi paljon töitä töitä ulkomailla, tutkinut keuhkokuumetta ja keuhkokuumerokotetta esimerkiksi Filippiineillä. Minkälainen työympäristö se oli? Ja tietysti meitä kiinnostaa, minkälainen nimenomaan naisten asema on siellä työelämässä.

Hanna Nohynek: No siis meidän sisarlaitoksemme siellä, RITM nimeltään, se oli se meidän yhteistyökumppani ja koska se on valtion tutkimuslaitos, niin se oli hyvin naisvaltainen, koska valtion sektorin palkat on niin huonot, että että harvassa perheessä sitten voidaan ajatella, että mies olisi sellaisella sektorilla töissä, että sen vuoksi oli niin naisvaltaista. Se oli helppo ympäristö tehdä töitä. He ovat hyvin ystävällisiä, iloisia, innostavia ihmisiä, jotka tekevät työnsä todella laadukkaasti ja heillä on länsimaalainen tapa ajatella tutkimuksesta. [00:14:00] Ympäristönä, työympäristönä se oli aivan ihana, koska siellä se itse työ tehtiin todella tarkkaan ja hyvin ja antaumuksella, mutta sitten vapaa-ajalla annettiin mennä ja tehtiin kaikenlaista hassua ja ihanaa. Se balanssi sopi minulle erittäin hyvin.

Kaisa Viljanen: No miten, kun tunnet sitä maata, ja ehkä moni suomalainen tietää Filippiineistä ainakin sen, että sieltä tulee paljon hoitajia Suomeen, niin mitä ajattelet siitä?

Hanna Nohynek: No siis hoitajiahan me tarvitaan täällä, että filippiiniläiset hoitajat ainakin minun näkökulmasta on hyvin tervetulleita. He saavat erinomaisen koulutuksen ja itse asiassa monet heistä on saaneet lääkärin koulutuksen, mutta tulevat sitten hoitajaksi tänne, että se tietotaito on erittäin korkeatasoista. Tietysti sääliksi käy ihmisiä, jos perhe ei pääse mukaan, että lapset jää isovanhempien hoidettavaksi ja äiti on [00:15:00] täällä sitten tai isä on täällä sitten hoitajana ja lähettää rahaa kotiin. Näin se tällä hetkellä on, että Filippiinien kansantalous nojaa pitkälti vierastyövoimaan, että lähetetään kotiin sitten näitä palkkarahoja.

Kaisa Viljanen: Naisten Pankki ei ainakaan tällä hetkellä toimi siellä Filippiineillä, mutta Kambodzassa, Keniassa, Myanmarissa, Nepalissa ja

Ugandassa meillä on hankkeita. Naisten Pankki tarjoaa kehittyvien maiden naisille ammatillista koulutusta ja tukea yrittäjyyteen, jotta naiset voivat ansaita omaa rahaa ja päättää itse elämästään. Naisten Pankin perusajatus on, että naisten elämä paranee nimenomaan työn ja koulutuksen kautta. Ja tuossa äsken puhuttiin jo Filippiineistä, että on tietysti myöskin traagista, että naiset joutuvat lähtemään ulkomaille ja lapset jäävät sitten isovanhempien hoitoon. Ja samalla sitten osajia [00:16:00] karkaa sieltä rakentamaan muita yhteiskuntia. Millä tavalla mielestäsi kehittyviä maita pitäisi tukea, jotta juuri naisille ei tulisi tarvetta lähteä työn perässä ulkomaille?

Hanna Nohynek: No tietysti toivoisi, että heillä itsellään olisi työskentelymahdollisuuksia omassa maassaan, jotta ei tarvitsisi lähteä ulkomaille. Mutta kun ajattelee sitä palkkatasoa, mikä se siellä on, niin kuin meilläkin hoitajilla palkkataso on huono sen työn vaativuuteen nähden, kyllähän meiltäkin lähdetään töihin Norjaan ja Iso-Britanniaan ja hakeudutaan muihin ammatteihin. Että kaiken kaikkiaan se, että miten hoitajan työtä arvostetaan, niin se ei ole vain kehitysmaa- ja matalan tulotason maiden kysymys, vaan se on kaikkien maiden kysymys tällä hetkellä. Kaikkialla maailmassa on pulaa hyvistä hoitajista.

Kaisa Viljanen: Sinä olet Hanna varmasti monelle naiselle esikuva, olet tehnyt [00:17:00] hienoa akateemista uraa ja sinua pidetään asiantuntijana Suomessa ja kansainvälisesti, niin mitä sanoisit, miten myös kehittyvien maiden naiset voisivat nousta omista yhteisöissään ja ympäristöissään asiantuntijoiksi ja pääsisivät myöskin mukaan vaikuttamaan ja päätöksentekoon?

Hanna Nohynek: Tutkimusrahoituksella, koulutuksen rahoituksella, yhteistyöprojekteilla, joissa annetaan haastavia tehtäviä naisille, että he saavat todella johtaa ja he saavat kirjoittaa artikkeleita, analysoida dataa ja tulla omilla kasvoillaan, eikä tämmöistä, aikaisemmin puhuttiin bleed and fly -tyyppisesti, että käytiin kehitysmaissa hakemassa vain ne näytteet ja sitten analysoitiin ne täällä korkeakoulutetuissa, rikkaissa maissa. Tämmöstä pitäisi välttää mitä suurimmassa määrin. Opiskeluvaihto on tietysti ja tutkijavaihto on [00:18:00] tärkeitä, mutta sen pitää perustua tasapuolisuuteen ja siihen, että niitä näytteitä todella ja sitä dataa analysoidaan myös siellä maassa, mistä dataa nousee. Ja mahdollistaa sitten erilaisilla stipendeillä näitä, että pääsee tiedekokouksiin kertomaan omista tuloksistaan ja pääsee siihen dialogiin, mikä on todella tärkeää, että nuori tutkija pääsee puolustamaan, kertomaan omista tuloksistaan ja puolustamaan niitä tutkimusasetelmia. Se on pitkä tie, mutta se on kuljettavissa, ja onneksi tällä hetkellä näyttää siltä, että köyhien maidenkin tutkijat saavat enemmän päivänvaloa ja mahdollisuuksia näyttää, mitä he

osaavat ja myöskin vaikuttaa siihen, että minkälaista tutkimusrahoitusta tehdään, minkälaisia hankkeita rahoitetaan.

Kaisa Viljanen: Minkälainen rooli sitten on rahalla ja sillä, että miehet ja naiset [00:19:00] saisivat saman verran palkkaa samasta työstä?

Hanna Nohynek: Iso roolihan sillä tietysti on, että jos et tule toimeen oman työsi palkalla, niin silloin voi hyvin ajatella, että se tutkijan tie on hyvin kivinen. Monet näistä Filippiinien tutkimuslaitoksen tutkijoiden puolisoista oli korkeamassa palkkatasossa ja pystyivät tuomaan sitä rahaa perheeseen, jotta sitten vaimo pystyi tekemään sitä tutkimustyötä. Tutkijan työ harvoin mahtuu siihen normaaliin seitsemään, kahdeksaan virkatyötuntiin, vaan niitä tunteja tarvitaan paljon enemmän artikkelien lukemiseen ja siihen itse tutkimustyön tekemiseen. Ja silloin jos ei ole lisätulonlähdettä perheessä, niin silloin se tutkimustyö saattaa katketa.

Kaisa Viljanen: Sinä olet Hanna halunnut monin tavoin työskennellä tasa-arvoisemman maailman puolesta. Miten rokotetutkimus [00:20:00] nimenomaan sitä edistää?

Hanna Nohynek: Rokotukset on tosi tärkeitä, että me saadaan pelastettua lapset vakavilta tartuntataudeilta, jotka pahimmassa tapauksessa tappaa lapsen. Ja silloin jos lapsi säilyy hengissä, niin silloin perheenäidin ei tarvitse ehkä synnyttää niin monta lasta kuin jos lapset kuolisivat jo ennen yhden vuoden ikää tai alle viisivuotiaana, jolloin tarvitaan perheen elatukseen ja tulevaisuuden näkökulmasta paljon enemmän lapsia, kun osa heistä kuolee. Eli siitä näkökulmasta ajattelen, että rokotuksilla on suuri merkitys, humaani merkitys, mutta myös tasa-arvon näkökulmasta tärkeä merkitys.

Kaisa Viljanen: Koronapandemia toi kyllä aika räikeästi esiin globaalin epätasa-arvon nimenomaan rokotuksissa, kun monet köyhät maat jäivät rikkaampien maiden jalkoihin rokotusten saatavuudesta. Mitä [00:21:00] ajattelet tästä, ja miten tulevaisuudessa voitaisiin paremmin huolehtia siitä, että myös köyhempien maiden ihmiset saisivat paremmin rokotteita tällaisen pandemian aikana?

Hanna Nohynek: Puhutaan rokotationalismista ja sehän toteutui, vaikka oli Maailman terveysjärjestöllä yritys Covax-mekanismiin kautta niin, että näitä rokotteita jaettaisiin tasapuolisesti eri maihin. Mutta se ei siinä todellakaan onnistunut. Ja siitä viisastuneena monet Afrikan maat tällä hetkellä on päättäneet, että he satsaavat kansalliseen rokotetuotantoon, että tällä hetkellä Afrikassa on kahdeksan niin sanottua hubia, jossa sitten RNA-tekniikalla

halutaan tuottaa rokotteita oman maan tai oman maanosan tarpeeseen. Että kyllä se, on niin kuin viisastuttu siitä taas, että on nähty, että silloin, kun on tiukka tilanne, niin silloin oma [00:22:00] maa, maanosa menee edelle, ja Afrikan täytyy myöskin myös sitten varautua siihen. Ja sitä he on tällä hetkellä tekemässä, yhteistyössä monien muiden toimijoiden kanssa.

Kaisa Viljanen: Hanna, olet tehnyt vuosien varrella paljon töitä ja panostanut uraan. Olet kertonut aiemmissa haastatteluissa, että olet joutunut maksamaan siitä aikoinaan yksityiselämän puolella kovankin hinnan. Kertoisitko vähän, että mitä sillä olet tarkoittanut?

Hanna Nohynek: Mä en itse katso, että olen panostanut uraan, vaan - mä en ole niin kuin kauhean uratietoinen, vaan olen hyvin työkeskeinen. Meillä tehtiin töitä jo lapsena kotona, kesälomatkin vietettiin niin, että käytiin verkoilla ja tehtiin pihatöitä ja tehtiin ruokaa ja pestiin [00:23:00] astioita. Ja sitten ehkä iltapäivällä oli vähän leppoisaampaa, ja taas tehtiin töitä. Että olen kasvanut semmoiseen työn eetokseen ja että se työ täytyy tehdä hyvin, ja kun ei osaa sanoa ei, niin sitten sitä työtä on paljon. Ja ehkä esimerkkinä siinä on ollut isä, joka on tehnyt jumppamaikkana paljon töitä ja sitten harrastustoimintaa tuolla Munkan koulussa, vetänyt koripallokerhoja ja kaikenlaisia muita ja tullut aina myöhään illalla kotiin, että ehkä se, vaikka isää vastaan olinkin sitten ja kapinoin, niin kuitenkin se isän malli on ollut tässä työnteossa se malli. Ja se minkä hinnan siitä maksoin on se, että ei ollut äitiyslomaa ja ja että perheeseen ei syntynyt toista lasta, vaikka ehkä siitä jossain vaiheessa haaveilin, kun mies sanoi, että et kuitenkaan ole täällä pitämässä siitä huolta, huitelet maailmalla kaiken maailman työjutuissa. Ja sitten niin kuin hänelle [00:24:00] kävi selväksi, että työ on ykkönen ja perhe on kakkonen, ja sitten hän teki siitä omat johtopäätöksensä ja me erottiin. Ehkä se on sitten semmonen mitä vasta jälkikäteen tajusi, että olisi pitänyt olla enemmän, enemmän ymmärtää perheen tarpeita.

Kaisa Viljanen: Nyt vielä kun kerrot, että olet kasvanut semmoiseen toimeliaisuuteen, niin onko se semmoinen asia minkä kanssa kamppaillet, että osaatko ottaa rennosti vai vaaditko itseltäsi paljon myös vapaa-aikana?

Hanna Nohynek: No siis mulla aika vähän vapaa-aikaa on, koska teen niin paljon töitä, että viikot on aika täysiä ja viikonlopulla tulee tehtyä myöskin töitä. Mies välillä, nykyinen mies sanoo, että hän heittää tuon tiekkarin jokeen, että et siihen tartu. Siis kyllä sitä yrittää itselleen sanoa, että elämässä [00:25:00] pitäisi olla balanssi, mutta kun se työ on niin mielenkiintoista. Ja kun sitä pään ajatusta ei pysty pysäyttämään, kun se miettii niitä juttuja. Palo eteenpäin ja palo ratkaista asioita on niin syvässä minussa, että se vaatii todella mietintää, että

miten saisi sen elämän semmoiseen balanssiin, että se näyttäisi vähän terveemmältä ulospäin.

Kaisa Viljanen: No mutta onko se niin, että saat siitä niin paljon, että se ei ikään kuin väsytkään, että se ei tunnu miltään uhrukselta tai kauhean vaativalta? Jos kerran se tuottaa niin paljon nautintoa se itse työn tekeminen.

Hanna Nohynek: Siinähan se onkin, että varsinkin tutkijana on kauhean vaikea ajatella, että ei minun päiväni ole mikään semmonen seitsemän tuntia ja vartti, en koe olevani virkanainen, vaikka työnkuva onkin virkanaisen työnkuva. Että mun on hirveän vaikea ajatella, että [00:26:00] kaikki se innostus, niin se pakattaisiin siihen virka-aikaan vain, että se työ vie mennessään ja yksi asia poikii toisen ja kun saat vastauksia kysymyksiin, niin se on tosi upeaa, kun pystyt ratkaisemaan yhdessä muiden kanssa ongelmia. Se on tosi upea tunne.

Kaisa Viljanen: Mistä Hanna unelmoit? Onko jokin tauti, mihin erityisesti haluaisit vielä löytää rokotteen?

Hanna Nohynek: No siis minä unelmoin monenkin tartuntataudin voittamisesta, ja juuri nyt mun radarilla on RS-virus. Toinen, mikä mun radarillani on voimakkaasti, on uusi denguerokote. Että itsekin denguen sairastaneena ja tytär denguen sairastaneena tiedän, kuinka vakavasta taudista on kysymys, ja sitä on vuosikausia yritetty. Nyt näyttäisi siltä, että oltaisiin jonkinlaisen läpimurron äärellä. Ja tietysti tämä koronakausi on ollut niin kuin [00:27:00] rokotetutkijan näkökulmasta renessanssiaikaa, kun on saatu aivan uutta teknologiaa, joka avaa aivan uudet mahdollisuudet sekä tartuntatautien ehkäisyyn, puhun nyt RNA-rokotteista, mutta niillä on myös terapeuttisia sovelluksia eli voidaan tehdä yksilöllisiä syöpärokotteita syövän hoitoon. Nehän on aivan niin kuin mahdottoman hienoja näköaloja. Jos nämä saadaan toimimaan sillä tavalla, että nopeasti eteneviä aivosyöpiä esimerkiksi voidaan yksilöllisesti parantaa.

Kaisa Viljanen: Kun sinua nyt tässä kuuntelee, niin ymmärrän kyllä, miksi haluat käyttää kaiken mahdollisen aikasi näiden asioiden edistämiseen. Kiitos tosi paljon Hanna Nohynek, kun olit meidän vieraana.

Hanna Nohynek: Kiitos ja terveyttä kaikille! [00:28:00]

Kaisa Viljanen: Naisten Pankin podcastia olivat tekemässä vapaaehtoiset naistenpankkilaiset Mari Kankaanranta, Kati Teirikko, Maria Tolsa ja Kaisa Viljanen. Tutustu myös muihin Naisten Pankin podcast-jaksoihin ja kerro somessa, mitä niistä ajattelit.